

## Lied 839 toegelicht en geschilderd

### Achtergrond

Het lied *Ik danste die morgen toen de schepping begon* werd in 1963 door de Engelsman Sydney Bertram Carter geschreven en op muziek gezet. Daarvoor gebruikte hij de melodie van *Simple Gifts*, een lied uit de traditie van de *Shakers*. Dit was een groep mensen die zich in de 18<sup>e</sup> eeuw afsplitsten van de *Quakers* en vanuit Manchester naar Amerika trok, waar ze op het platteland religieuze leefgemeenschappen vormden. Hun eredienst stond in het teken van de extatische dans, zang en het spreken in tongen, wat ze de geuzennaam *The Shakers (De Schudders)* opleverde (*Shaking Quakers*). In deze gemeenschappen speelden visionaire vrouwen een leidende rol. Ze zullen toen vast ook voor de nodige opschudding hebben gezorgd. Door de combinatie van inhoud (de dans) en melodie wordt vaak gedacht dat dit lied uit de oorspronkelijke Shakertraditie komt, maar dat is niet zo. Het ademt meer de sfeer van de jaren zestig uit de vorige eeuw, toen veel in kerk en maatschappij in beweging kwam. Een Nederlandse versie werd opgenomen in *Liedboek, Zingen en bidden in huis en kerk* (2013), wellicht onder invloed van een toegenomen belangstelling voor bibliodans en bibliodrama als een eigen ingang tot een spirituele beleving van Bijbelteksten.

### Tekst

De Nederlandse tekst van Ben Sleumer is een vrije bewerking van het Engelse lied. Zowel in de Engelse als de Nederlandse versie wordt het lied gezongen door een 'Ik' die stem geeft aan de drie-enige God. We kijken als het ware mee met de Eeuwige vanuit zijn rol als schepper van hemel en aarde. In de Engelse versie zingt God-de-Zoon over de dans van zijn leven, zijn dood en opstanding. Het eerste couplet eindigt dan ook met de woorden: *At Bethlehem I had my birth...*

In het Nederlandse lied horen we in het eerste couplet de stem van Gods Geest die alles in beweging brengt. Al scheppend danst hij de dans van de sterren, de maan en de zon, de golvende velden en de deinende zee. In het tweede couplet volgt de constatering dat op aarde de dans van de schepping is vergeten en het ritme verstoord. *Ik kwam hier op aarde om een gloednieuw begin/ in Bethlehem zette de dans weer in...* In het derde couplet wordt een nieuwe dans gedanst: een dans voor blinden en verschopten, voor kinderen, die de koning te rijk zijn – *Ik danste het lied van*

*gerechtigheid*. Ook die dans lijkt te breken, *maar Ik deelde het brood. Ik danste uit liefde veel sterker dan de dood* – zingt couplet 4. Die liefde leeft in jou die dit lied zingt, en in allen die het willen horen en mee willen dansen. Het hele lied is één grote uitnodiging om mee te doen in de dans van de schepping, de dans van trouw. Het refrein herhaalt die uitnodiging keer op keer:

*Dans, dans, doe maar mee met mij  
Ik ben de Heer van de dans, zegt Hij.  
Ik ga je voor, Ik haal ook jou erbij  
want Ik ben de Heer van de dans, zegt Hij.*

### **De schilderijen**

Onze schildergroep heeft lied 839 in twee middagen geschilderd. De eerste stap was een verkenning van tekst en melodie door het een aantal malen te zingen. Eerste vragen en associaties werden gedeeld. Ook kozen we de basiskleuren die in alle schilderijen zouden terugkeren. Dat werden de kleuren blauw en groen, naar het beeld van onze planeet vanuit de ruimte gezien. Daarna werd de groep in tweetallen opgesplitst om vijf beelden te schilderen bij de vier coupletten en het refrein. Op de tweede middag werden de beelden op elkaar afgestemd en qua kleur en beweging in lijn gebracht. En daarna natuurlijk weer gezongen.

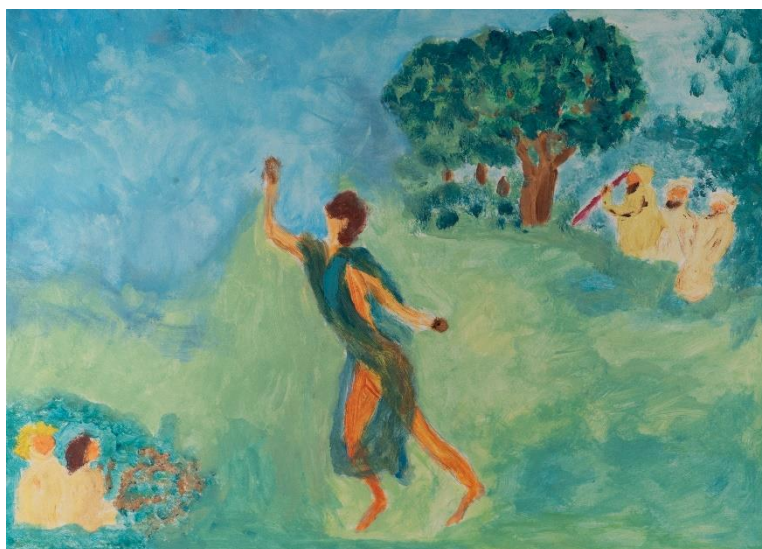


Lied 839:1. Van boven naar beneden: de sterren, maan en zon, daaronder de golvende zee, daaronder de deinende velden - in één grote vloeiende

beweging van kleuren. Opvallend: er is geen mens of dier te zien. Het is de ruimte van de aarde die hier is weergegeven. Ruimte om te leven!



Lied 839: 2. Aan de linkerkant sluit het beeld aan bij het eerste. Daar is het nog licht en dwarrelt iets van een dans. In het midden schuift een donkere wolk over het beeld. De dans is vergeten, verduisterd, weg. Maar onderin zien we een bochtige weg ongebroken van het ene beeld naar het volgende gaan. Daarop begint in de rechterhoek een nieuwe dans.



Lied 839: 3. In het midden van het beeld danst een figuur met uitgestrekte armen. Hij kijkt omhoog naar het licht. Is het een blinde die om licht heeft geroepen en nu God dankt dat hij kan zien? Of een van de verschopten die zich gehoord voelt en recht gedaan? Linksonder zitten twee kinderen te spelen, de koning te rijk. De velden zijn lichtgroen en blauw, er groeien grote

bomen op, vruchtbare bomen die schaduw geven overdag. Onder de bomen is een groepje mensen aan het werk. Zij oogsten vrede.



Lied 839: 4. Dit beeld schetst waar deze dans op kan uitlopen: hoewel elk moment de dans opnieuw dreigt te breken door het dreigende donker, is de kracht om te delen in de liefde groot. Wie het lied meezingt en meedanst hoort de Levende zingen: *Ik danste uit liefde sterker dan de dood. Die liefde leeft in je nu Ik dans met jou, de dans van de schepping, de dans van trouw.*



Lied 839: refrein. Het refrein is één herhaalde uitnodiging om mee te doen in deze dans. Alle kleuren van de vier coupletten komen erin terug. *Dans, dans, en doe maar mee met mij...*

Corja Bekius